

2. Коваль К. Стратегія розвитку адвокатури України. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/actual/strategiya-rozvitku-advokaturi-ukrayini.html>

3. Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» URL : http://www.justicereformukraine.eu/wp-content/uploads/2016/06/ProtectingAdvocates-Memo_FINAL_ukr.pdf

4. Рябенко П. Газета по-українськи – створення єдиної правничої професії Новий закон і старі проблеми адвокатури. URL: <https://gazeta.ua/blog/12360/novij-zakon-i-stari-problemi-advokaturi>

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Курганський Олександр Валерійович**

Лебідь В.О., Цюпин С.І.

студентки 2-го курсу факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ЩОДО НЕРАЗГОЛОШЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

На сьогодні адвокатура України, як один із найважливіших соціальних та правових інститутів громадянського суспільства та правової держави переживає переломні часи. На наше переконання, гостро постає проблема щодо збереження та розголошення адвокатської таємниці в адвокатській діяльності. Головною причиною цього є те, що адвокатська таємниця не лише встановлює права та обов'язки учасників процесуального провадження, але й наділена морально-етичним змістом, що робить її одним із найважливіших принципів адвокатської діяльності. У цій роботі ми спробуємо розкрити маловідомі аспекти дослідження та вказати на ті факти, на які не було звернено достатньої уваги. Цікавими є результати праць Т.В. Варфоломєєвої, І.Л. Петрухіна, С.І. Арія.

Досліджуючи поняття адвокатської таємниці, варто зазначити, що чинний ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» вперше на законодавчому рівні закріпив поняття адвокатської таємниці, під яким слід розуміти будь-яку інформацію, що стала відома адвокату, помічнику адвоката, стажисту адвоката, особі, яка перебуває у трудових відносинах з адвокатом, про клієнта, а також питання, з яких клієнт (особа, якій відмовлено в укладенні договору про надання правової допомоги з передбачених цим Законом підстав) звертався до адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, зміст порад, консультацій, роз'яснень адвоката, складені ним документи, інформація, що зберігається на електронних носіях, та інші

документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності (ч. 1 ст. 22) [1].

Варто зазначити, що в юридичній науці наявні різноманітні підходи до визначення терміну «адвокатська таємниця». Систематизуючи наявні в науковій літературі підходи до визначення поняття адвокатської таємниці, Р. Теліженко визначив її таким чином: «адвокатська таємниця» визначається як відомості, що отримані адвокатом у зв'язку з наданням юридичної допомоги (А. Ципкін, Ю. Стецовський, В. Леоненко та Д. Ватман), які можуть бути як сприятливими, так і несприятливими для клієнта (Г. Горський, Л. Кокорев, Д. Котов та Ф. Хайрутдінова), факт звернення та умови, що спонукали до цього, відомості про злочин, його учасників, дані про особисте життя клієнта, відомості з матеріалів справи, листування, матеріали адвокатського дос'є (І. Петрухін, М. Барщевський), умови договору про надання юридичної допомоги (Т. Варфоломеева), суть консультацій, порад та роз'яснень (О. Святоцький, М. Михеєнко, О. Яновська), відомості, що можуть завдати шкоди клієнту (Н. Черкасова) тощо [2, с.402].

Вважаємо, що визначальну роль в сфері конфіденційності інформації становить визначення кола осіб, які повинні дотримуватися адвокатської таємниці. Так, ч. 3 ст. 22 Закону поширює обов'язок зберігати адвокатську таємницю, крім самого адвоката, на його помічника, стажиста та осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, а також на особу, стосовно якої припинено або зупинено право заняття адвокатською діяльністю. Адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання зобов'язані забезпечити умови, що унеможливають доступ сторонніх осіб до адвокатської таємниці або її розголошення [1].

На наш погляд, для правильного визначення поняття адвокатської таємниці потрібно виходити з того, які відомості складають її предмет. З вищесказаного випливає, що предметом адвокатської таємниці є будь-які форми обміну інформацією.

Цікавою є ситуація, коли під час надання консультацій, розмов із клієнтом адвокату може стати відома інформація про один із підвидів кримінального правопорушення – злочин, що готується. Проблемним є питання, як у такому випадку може діяти адвокат, адже з одного боку така інформація є адвокатською таємницею, а з іншого – вона загрожує законним правам та інтересам громадян, держави. Обов'язок адвоката як громадянина у такому випадку – повідомити правоохоронним органам про злочин, що готується; обов'язок адвоката як професіонала – зберегти адвокатську таємницю. У такому випадку розголошення відомостей клієнта буде набагато меншою шкодою, аніж шкода, яка буде заподіяна внаслідок учинення діяння, що готується.

Не можна не погодитися з думкою М.Ю. Барщевського, який підкреслює, що адвокатська таємниця неабсолютна, вона виникла в інтересах суспільства, і межі її охорони повинні співвідноситися з тими ж інтересами суспільства. Захисник повинен «оцінити суспільну небезпеку», тобто оцінити можливість самого факту вчинення злочину і його небезпеку [3, с.63].

Підсумовуючи вищесказане, можна дійти висновку, що адвокатська таємниця в жодному випадку не повинна підлягати розголошенню, у разі, якщо адвокат розповсюджує конфіденційну інформацію, його не може бути звільнено від відповідальності за будь-яких обставин. Також адвокатська таємниця не може бути обмежена в часі, оскільки неприпустимо визначати часові межі зі сплином яких адвокат може розголошувати таємницю. Забезпечення недоторканності адвокатської таємниці від стороннього впливу є основою формування демократичної правової держави, в якій правопорядок і законність будуть фундаментальними цінностями, дотримання яких стане обов'язком.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 №5076-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
2. Теліженко Р. Інформація, що становить адвокатську таємницю. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2011. Вип. 4. С.244-246
3. Барщевский М.Ю. Адвокатская этика / М.Ю. Барщевский. 2-е изд. М.: Профобразование, 2012. 105 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Левшина І.М.

*студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТУРИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВОЗАХИСНОЇ ФУНКЦІЇ

Проблема діяльності та функціонування інституту адвокатури завжди була і залишається предметом активних наукових досліджень. В Україні тривають дискусії з приводу визначення ролі та місця адвокатури